

**VILNIAUS UNIVERSITETAS
KOMUNIKACIJOS FAKULTETAS**

**KŪRYBOS KOMUNIKACIJOS KŪRYBINIO KONKURSO
(STOJAMOJO EGZAMINO)
PROGRAMA**

I. Bendrosios nuostatos

1. Kūrybinio konkurso programa (toliau – Programa) yra stojamojo egzamino temų ir sąlygų rinkinys ir įgyvendinama vadovaujantis Kūrybinio konkurso reglamentu, patvirtintu Vilniaus universiteto (VU) Komunikacijos fakulteto (KF) taryboje.
2. Programą sudaro skyriai: II. Pagrindimas (apie kūrybinių industrijų sampratą ir kūrybos komunikacijos studijų raidą, apie kūrybinį konkursą). III. Konkurso apibrėžimas ir sąlygos. IV. Rekomendacijos. Trečias skyrius („Konkurso apibrėžimas ir sąlygos“) yra skirtas vadovautis formuluojant egzamino klausimus, temas ir vertinant pretendento žinias egzamino metu.
3. Programos turinio teisės priklauso Vilniaus universitetui, be jo sutikimo neplatintos ir programa netaikoma kitur.

**II. Programos pagrindimas
(Kūrybinių industrijų samprata, medijų sąveika ir kūrybiškumas,
komunikacijos ir informacijos studijų raida ir kūrybinis konkursas)**

4. **Kūrybinis konkursas** – tai egzaminas pasirinkusiems Kūrybos komunikacijos bakalauro studijų programą VU. Egzamino metu kūrybingi ir siekiantys įgyvendinti kūrybines idėjas, norintys įgyti gebėjimų savarankiškai arba komandoje kurti arba dalyvauti kuriant medijų produktą pateiks savo atliktus darbus, sumanytus ir įgyvendintus projektus, įvardins pasiekimus ir laimėjimus. Komisijos užduotis – atskleisti pretendento motyvaciją, kuri turi būti pagrįsta domėjimusi filmo, fotografijos, kino, literatūros, muzikos, spaudos (žiniasklaidos) ištakomis, raida ir šių medijų raiškomis šiuolaikinėje visuomenėje; kultūros ir ekonomikos įtaka kūrybos procesams, kūrėjo santykio su tikrove atspindėjimu žiniasklaidos naujienose, menų sąveika su informacijos technologijomis. Šis stojamasis egzaminas į Kūrybos komunikacijos programą rengiamas siekiant kritiškai įvertinti stojančiojo pasirengimą, kadangi Vilniaus universitetas numato skirti daug žmogiškų (intelektinių) ir materialių išteklių, norėdamas *į programą atrinkti* tik motyvuotus, iniciatyvius ir žinių siekiančius abiturientus. Komunikacijos fakultetas, konkurso tradiciją išlaikydamas kiekvienai kūrybiškumą ugdančiai studijų programai, vertina kaip įsipareigojimą rengti brandžius kūrybinių industrijų, ypač medijų, žinovus.
5. **Kūrybinės industrijos** – tai procesas, kuris atspindi meno komunikaciją, pagrįstą individo kūrybiniais gebėjimais, talentu, šiuolaikinių medijų sąveikos ir vadybos išmanymu. XXI amžiuje šį procesą galima įvardyti kaip varomąją ekonomikos jėgą, kadangi jo sudėtiniai veiksniai – filmas (kinas), fotografija, radijas ir televizija, scenos ir vaizdo menas, reklama, dizainas, leidyba reikalauja išmanyti jų sąveiką, kad būtų galima ne tik sukurti intelektualinę nuosavybę, bet ir paskleisti naują kūrybinį produktą. Jo atžvilgiu žinių ekonomika yra pamatas tarpdalykinėms kūrybinių industrijų studijoms.
6. **Komunikacija** – nuolat trunkantis informacijos kūrimas ir perdavimas; jos teorijos, atskleidžiančios šias veiklas, nagrinėja komunikacijos būdus ir efektyvumą. Taigi ir ši studijų programa, nukreipta ypatingiems – kūrybos ryšiams nagrinėti ir jų mokytis, turi šiuolaikinių komunikacijos teorijų pamatą.
7. **Lietuva** per pastaruosius 20 metų pasiekė vieną iš esminių laimėjimų – yra integruota Europos dalis. Europoje tampa žinoma jos ypatinga istorija, kultūros paveldas ir menininkai. Kūrėjas gali laisvai judėti, nesibaiminti cenzūros, gauti jam rūpimą informaciją, pateikti savo idėjas. Esminis Lietuvos turtas yra kūrybingas žmogus, kurio išradingumas, žinios, veiklumas padeda konstruoti naujos kartos tapatumą XXI amžiaus Europoje.
8. **Medijų sąveika** demokratijos aplinkybėmis suteikia galimybę įveikti ekonomines krizes, kritiškai įvertinti politikos, kultūros, ūkio procesus, paversti visuomenę tolerantiška. Klausimas – kaip pažinti jų

pasaulį ir kaip suvokti ne tik atskiras medijas, bet ir jų sąveiką? Pirmiausia reikia sutarimo, ką mūsų visuomenėje ir svetur vadiname medijomis („media“).

9. **Studentams** yra keliama reikalavimai įsisavinti komunikacijos teorijas, šias žinias derinant su žiniomis apie medijas ir komunikacijos ir informacijos technologijas, ekonomiką, kultūros politiką. Studentų kūrybiniai darbai atliekami KF radijo, televizijos studijose, socialinių partnerių įstaigose, gali būti publikuojami specializuotame laikraštyje www.universitetozurnalistas.lt. Kūrybingi, pažangūs studentai dalyvauja *Erasmus* mainų programoje, turi galimybių plėtoti mokslinę ir visuomeninę veiklą.
10. **Vilniaus universitetas** – viena seniausių ne vien mūsų tėvynės, bet ir Rytų Europos aukštoji mokykla: Alma academia et Universitas Vilnensis įkurta prieš 430 metų. Universiteto istorijos pradžia glaudžiai susijusi su leidyba, kai Jėzuitų ordinas sukūrė žiniasklaidos tinklą – nuo leidinių atrankos iki spausdinimo. Universitetas turi teatrą, radiją, kitas žiniasklaidos priemones, yra kūrybinių kolektyvų veiklos vieta ir stambus Lietuvos kultūros ir paveldo centras. Šiuo aspektu studentai gali Universitetą vertinti kaip vietą savo kūrybiniams eksperimentams. VU suteikia šioms studijoms komunikacijos turinį ne tik vadovaudamasis moksliniu potencialu, bet ir siekdamas pabrėžti kūrybiškumo pradą. VU, turinčiame išskirtinę Lietuvoje ir apskritai Vidurio Europoje sutelktą komunikacijos ir informacijos studijų ir mokslų mokyklą, siekiama parengti aukštos kvalifikacijos medijų specialistus, kurie gebėtų būti ir vadybininkai, ir kūrėjai, išmanantys kūrybinio projekto rengimo ir taikymo aplinkybes.
11. **Žiniasklaida** – tai sudėtinga medijų sistema, taip pat – savitas procesas (ekonominis, kūrybinis) ir organizacija, galiausiai – produktas (knyga, laikraštis, laida). Skleidžiant informaciją, visuomenę pasiekia naujienos, kūriniai ir pažangos idėjos. Visų medijų kontekste žiniasklaidos sąvoka, Lietuvoje sukurta 1996 m., apibrėžia vieną įtaigiausių komunikacijos priemonių veikti viešąją nuomonę. Kūrybos komunikacijos studentas turėtų siekti perprasti žiniasklaidos veikimo mechanizmą šiuolaikiniame medijų pasaulyje.

III. Konkurso apibrėžimas ir sąlygos

12. Kūrybinis konkursas yra egzaminas. Šis egzaminas yra kelių dalių:
 - 12.1. **Rašto darbas** – skiriamas išsiaiškinti pretendento kūrybiškumą ir nuovoką apie medijas, aktualius kultūros įvykius, kuriuos atspindi žiniasklaida. Pretendentai rašo darbą viena tema iš dviejų pasiūlytų pasirinkti. (Kai būna paskelbta viso konkurso tema, rašinio temos yra susijusios su jį atitinkančia bendrąja konkurso tematika). Rašto darbų temos (arba užduotys) pateikiamos Rektoriaus vardu ir paskelbiamos egzamino pradžioje; jų turinys atitinka aktualias Lietuvos ir Europos sąjungos gyvenimo problemas, atspindimas žiniasklaidoje iki dienos konkurso išvakarėse. Rašto darbas rašomas lietuvių kalba.
 - 12.2. Papildomos dalys:
 - 12.2.1. **Pokalbis** – skirtas patikslinti kitose konkurso dalyse pateiktą informaciją, sudarant galimybę išsamiau atskleisti jaunos asmenybės siekį tapti profesionaliu medijų vadybininku ir projektų kūrėju. Pokalbio metu Komisija siūlo kalbėti pagal temas ir/arba atlikti parengtas užduotis, kurios aprašytos Programoje.
 - 12.2.2. **Kūrybinių darbų** vertinimas – iš pretendentų, kurie gali parodyti pirmą kūrybinį patyrimą pateikdami publikuotus ir/arba autoritetų (institucijų, pripažintų menininkų) patvirtintus kūrybinio žanro kūrinius, priimti darbai Komisijos įvertinami kaip motyvaciją sustiprinantis įrodymas. Šie autoriniai darbai (jeigu stojantysis jų turi) įteikiami byloje su lydraščiu iki konkurso dienos Komunikacijos fakulteto Integruotame informacijos centre. Žurnalistikos žanrų publikacijos šiame konkurse nepriimamos vertinti.
 - 12.2.3. Testas – uždaro pobūdžio klausimų rinkinys, sudaromas vadovaujantis šios programos p. 13.
 13. Visas konkursas rengiamas vadovaujantis šiomis pagrindinėmis tezėmis (klausimais) ir užduotimis:
 - 13.1. **Autobiografija.** Pagrindinės žinios apie save. Kūrybiškumo motyvacija: ką esu sukūręs ir ką noriu sukurti. Pomėgiai. Mano lankyta kūrybos studija, būrelis, kursai. Įsimintinas kultūros gyvenimo įvykis: kaip jį pateikčiau visuomenei. Savo mokyklos (gimnazijos) vertinimas. Požiūris į save: būdo, komunikabilumo, pastabumo, tikslų ir principų įvardijimas. Kūrybinio konkurso rašto darbo temos pasirinkimo motyvas ir gebėjimas išsamiau paaiškinti, kaip ji atskleista.
 - 13.2. **Lietuvos kultūros ir meno raida.** Kūrėjai Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje. Mažosios Lietuvos sąvoka ir geopolitinis vaidmuo mūsų tėvynės rašto kultūrai. XIX amžiaus Lietuvos politinių veikėjų kūrybinė veikla, susijusi su medijomis (žiniasklaidos, muzikos, teatro, literatūros veiklos, jų sąveika).

Dainų šventė: Lietuvos kultūrinės raidos ypatumas ar tradicija? Svarbiausios kultūros įstaigos Lietuvoje. Teatras, kuriame lankausi (spektaklio charakteristika). Teatro tradicija Lietuvoje. Knygų mugės tradicija Lietuvoje. Nacionalinė kultūros ir meno premija, naujausi laureatai.

- 13.3. **Tautos istorija ir kūryba.** Lietuvos istorijos, jos visuomenės dramų, tragedijų atspindžiai, interpretacijos meno, literatūros kūriniuose: autoriai, kūriniai, atlikėjai. Svarbiausių istorinių įvykių (sukakčių) pateikimas mene. Kristijono Donelaičio 300 gimimo metinės: kodėl „*skulptoriai skaito Donelaitį*“.
- 13.4. **Kultūros ir paveldo aktualijos periodinės žiniasklaidos akiratyje.** Kultūros žiniasklaida Lietuvoje: leidiniai, laidos ir žurnalistai (TV, radijo laidos, periodinės spaudos leidiniai, publikacijos apie kultūrą ir paveldo problemas). Mano skaitytos/matytos ir mane sudominusios publikacijos/laidos. Lietuvos kultūros politika – kaip ją suprantu iš žiniasklaidos naujienų. UNESCO vaidmuo. „Mano internetas“: informacijos technologijų ir informacinės visuomenės samprata; medių ir kūrybos sąveika. Klasikos sąvoka. Kas vadinama „paminklu“? Mano regiono (rajo, miesto) įžymiausi kultūros, architektūros paveldo objektai. Mano rajono, miesto asmenvardžiai – kūrėjų atspindys ir pagerbimas. Paveldo problematika: ką apie tai skaičiau, girdėjau, mačiau žiniasklaidos priemonėse. Gimtojo miesto, rajono kultūros bruožai; tautodailė. Autorinės teisės – ką apie tai žinau, kaip tai suprantu.
- 13.5. **Kūrėjas ir kūrybos sklaida.** Įžymiausi šalies menininkai, darbai (pasirinkus, apibūdinti). Lietuvos muziejai. Pasirinkto nacionalinio muziejaus ekspozicija. Moderniosios dailės 3 įžymiausi XX amžiaus vardai. Paroda galerijoje. Kūrybos reklama. Kūrybinės organizacijos.
- 13.6. **Kinas: pomėgis, profesija, informacija.** Lietuvos dokumentinis kinas, įžymiausi kūrėjai; mano matyti dokumentiniai filmai. Naujausias filmas (pasirinktinai), palankiai įvertintas žiniasklaidoje, festivaliuose, konkursuose. Vaidybinio filmo ir grožinės literatūros sąveika: mano apmąstymai. Įžymūs pasaulio kino režisieriai ir aktoriai (su kuriuo ir apie ką norėčiau parengti interviu).
- 13.7. **Kūrybinė užduotis ir asmens raiška.** Pretendentas parengia pasirinktą lietuvių publikuotos poezijos (gali būti dainuojamosios poezijos) arba prozos kūrinių raiškiai perskaityti kūrybinio konkurso metu. Pagrindžia pasirinkimą (*pokalbio metu pretendentas privalo turėti pasirinkto skaityti šaltinio (kūrinio) publikaciją*).
14. Kūrybinio konkurso dienos tema paskelbiama VU dokumentų priėmimo laikyti stojamąjį egzaminą – kūrybinį konkursą išvakarėse Komunikacijos fakulteto svetainėje. Jei viena konkurso tema neišskiriama, konkurso metu testo klausimai, rašinio temos ir pokalbio turinys gali būti formuluojami iš bet kurios temos, paaiškintos II.13 dalyje.

IV. Rekomendacijos

15. Pretendentai skatinami pasiruošti kūrybiniam konkursui (egzaminui) vadovaujantis visa kūrybinio konkurso programa.
16. Konkurso vertinimo kriterijai, įvardyti Kūrybinio konkurso reglamente, skirti Konkurso komisijai, rekomenduotini susipažinti pretendentams (stojantiesiems).
17. Konkurso tezės atspindi išankstinius reikalavimus, būtinus susipažinti pasirinkusiems kūrybos komunikacijos studijas. Paskelbta egzamino programa skirta padėti pretendentams atskleisti nuovoką apie aktualias kultūros ir kūrėjų problemas, atspindimas arba atspindėtiną periodinėje žiniasklaidoje, kultūros raidą.
18. Iškilusios konkurso-egzamino metu problemos sprendžiamos vadovaujantis Kūrybinio konkurso reglamentu.

Patvirtinta

VU Komunikacijos fakulteto tarybos 2012 m. kovo 26 d. posėdyje Nr. 160000-10-6